

Partnership for Good Governance

Rezultate ale proiectelor din Republica Moldova în contextul Parteneriatului pentru o bună guvernare al Uniunii Europene/Consiliului Europei¹

Ce este Parteneriatul pentru o bună guvernare?

În aprilie 2014, Uniunea Europeană și Consiliul Europei au convenit să implementeze activități de cooperare specifice cu țările din cadrul Parteneriatului estic al Uniunii Europene pentru a aduce aceste țări mai aproape de standardele europene din domeniile drepturilor omului, democrației și statului de drept. Proiectele din cadrul Parteneriatului pentru o bună guvernare sunt finanțate în primul rând de UE și co-finanțate și implementate de către Consiliul Europei.

În plus față de cele 14 proiecte regionale, există **patru proiecte specifice țării pentru Republica Moldova**, cu un **buget total de 2.4 milioane €**.

Suținerea eforturilor la nivel național pentru prevenirea și combaterea discriminării în Republica Moldova

Proiectul se desfășoară de pe 1 iulie 2015 până pe 31 decembrie 2017

- ▶ Consiliul de Egalitate are acum o nouă strategie de comunicare și un nou plan de acțiune, un Cod de etică îmbunătățit pentru membrii săi și reglementări mai bune pentru mecanismul său de monitorizare. De asemenea, diverse părți interesate au fost consultate cu privire la stabilirea unui consiliu consultativ pentru Consiliul de Egalitate.
- ▶ Ca urmare a vizitei de studiu la Defensor del Pueblo din Spania, organizată pentru membrii și personalul Consiliului de Egalitate și personalul Avocatului Poporului, participanții au dobândit cunoștințe noi și și-au extins experiența în gestionarea reclamațiilor în domeniul nediscriminării și alte domenii de lucru.
- ▶ Mai mult de 100 de participanți (directori de grădinițe, personal al Cancelariei de stat, șefi ai departamentelor centrelor locale de sănătate, cadeți ai Academiei de poliției și Academiei militare și jurnaliști) au fost instruiți cu privire la standardele de nediscriminare.
- ▶ La cererea Ministerului de Justiție a fost emis un aviz de specialitate cu recomandări privind proiectul de lege privind Codul Penal și Codul Contravențional cu privire la infracțiuni de ură și negarea Holocaustului.

¹ Cunoscut anterior ca fiind Cadrul de cooperare programatică pentru Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova, Ucraina și Belarus al Uniunii Europene și al Consiliului Europei

[Pe pagina web este disponibilă o fișă cu informații contextuale cu privire la acest proiect](#)

Consolidarea eficienței sistemului judiciar în Republica Moldova

Prima componentă s-a desfășurat din ianuarie 2015 până în martie 2017

Componenta I consolidarea eficienței justiției

- ▶ În vederea eficientizării instanțelor și a creșterii calității serviciilor, sprijinul CEPEJ acordat sistemului judiciar din Moldova a fost axat pe utilizarea îmbunătățită a statisticilor judiciare, implementarea unor indicatori de eficiență, cum ar fi rata de variație a stocului de cauze pendinte și durata lichidării stocului de cauze pendinte în scopul evaluării și gestionării instanțelor, alături de o transparență și o comunicare mai bună cu utilizatorii instanțelor și cu publicul.
- ▶ Reprezentanții celor șase instanțe pilot și alte părți interesate din sectorul justiției [Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), Institutul Național de Justiție (INJ) și Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești (AAIJ) a Ministerului de Justiție] s-au familiarizat și au fost instruiți cu privire la implementarea practică a metodologiei recomandate de CEPEJ și a celor mai bune practici europene pentru analiza gestionării modului de executare, a timpului și calității instanțelor.
- ▶ CSM și AAIJ au introdus indicatorii recomandați de CEPEJ în evaluarea anuală a rezultatelor instanțelor din Moldova. Raportarea statistică de către toate instanțele pe baza metodologiei CEPEJ a fost aprobată de către CSM în septembrie 2016. Astfel, începând cu anul 2017, toate instanțele naționale vor prezenta rapoarte în conformitate cu îndrumările CEPEJ privind statisticile judiciare. Cele șase instanțe pilot au publicat astfel de rapoarte de performanță pentru 2016, oferind un exemplu pentru alte instanțe.
- ▶ Instanțele pilot s-au consultat reciproc cu privire la termenele care trebuie aplicate în mod obișnuit și, ca urmare, au adoptat termenele recomandate la nivel de jurisdicție și categorie de cauze. Dacă astfel de termene se aplică în toate instanțele, acestea vor reduce întârzierile nejustificate ale instanțelor, vor contribui la o planificare mai bună a agendei juridice și vor crește gradul de satisfacție a utilizatorilor instanțelor.
- ▶ Instanțele pilot au efectuat chestionare privind satisfacția în rândul utilizatorilor instanțelor, al avocaților și al personalului din instanță. Acestea au determinat o analiză din partea conducerii instanțelor și adoptarea unor acțiuni de răspuns pentru îmbunătățirea situației în cele mai importante domenii de funcționare ale instanțelor, semnalate de către respondenți. Chestionarele privind satisfacția, efectuate în conformitate cu metodologia recomandată de CEPEJ, au vocația unui instrument de gestionare accesibil în vederea îmbunătățirii calității serviciilor.
- ▶ Proiectul a sprijinit INJ în dezvoltarea unor cursuri de instruire privind gestionarea instanțelor și în introducerea unor instrumente CEPEJ privind eficiența și calitatea formării pentru judecători și personalul din instanță. Începând cu anul 2016, INJ implementează un seminar introductiv privind gestionarea instanțelor ca parte din instruirea inițială pentru viitorii judecători (20 de judecători candidați au avut parte de o astfel de instruire în 2016). Mai mult, șase sesiuni continue de instruire privind diferite aspecte ale gestionării instanțelor au fost desfășurate de către INJ între octombrie 2016 și martie 2017. Un număr total de 100 de judecători și personal din instanță au luat parte la aceste activități de instruire.
- ▶ Intervenția proiectului a dus la o performanță mai bună a instanței în instanțele pilot, a îmbunătățit comunicarea cu utilizatorii instanței și, în consecință, a contribuit la nivele mai mari de încredere și satisfacție publică.

[Pe pagina web este disponibilă o fișă cu informații contextuale cu privire la acest proiect](#)

A doua componentă s-a desfășurat din ianuarie 2015 până în decembrie 2016

Componenta II sprijin pentru profesia de avocat

- ▶ Componenta pentru sprijinirea avocaților a fost concepută pentru a răspunde cerințelor de consolidare instituțională ale Uniunii Avocaților din Republica Moldova (UARM) și a contribui la îmbunătățirea calității profesiei de avocat.
- ▶ Ca urmare, avocații din Moldova beneficiază de o Uniune a Avocaților cu o capacitate îmbunătățită de reprezentare a intereselor lor, poziționându-se mai bine în rândul părților interesate din sectorul justiției și comunicând cu membrii săi. Astfel, o Adunare Generală a Avocaților excepțional de bine organizată din 2016 și acțiunea de succes împotriva unei reglementări a Administrației penitenciarelor care limitează accesul avocaților la clienți sunt indicatori ai unei capacități îmbunătățite a UARM în 2016.
- ▶ La finalizarea proiectului, profesia are un Cod de etică revizuit, în vigoare din iulie 2016. Aplicarea sa este facilitată printr-un comentariu și un grup de instructori nou creat privind etica avocaților. Comisia de etică este instruită să adopte decizii motivate din punct de vedere juridic și are noi regulamente interioare.
- ▶ Ca rezultat direct al activităților componentei, UARM și avocații, în general, beneficiază de restabilirea relațiilor cu Consiliul Barourilor Europene (CCBE). Mai mult, Asociația Femeilor Avocate din Moldova a stabilit relații de colaborare cu Asociația Femeilor Avocate din Europa, iar Asociația Tinerilor Avocați din Moldova a devenit membră a Asociației Tinerilor Avocați din Europa în mai 2017. Baroul Cahul și baroul Gdansk au inițiat o înfrățire la nivelul barourilor regionale. Aceste oportunități consolidate de relaționare formează o parte importantă a durabilității acțiunii.
- ▶ De asemenea, UARM a prezentat progrese privind sistemul de instruire a avocaților prin intermediul unei evaluări fără precedent a nevoilor de instruire profesională (TNA) la nivel de profesie, finanțat în cadrul componentei; reglementări privind instituționalizarea proceselor de instruire a avocaților, precum și un grup intern de avocați instruiți în metodologia de instruire a adulților. Având la dispoziție rezultatele TNA și pe baza reglementărilor de mai sus, UARM are astfel toate pre-condițiile necesare pentru a-și stabili propriul sistem de instruire. Datorită programului comun HELP - activități ale componentei, gradul de cunoaștere a programului HELP de către avocați a crescut. Astfel, conform chestionarului UARM din 2016, 43 % dintre respondenți sunt familiarizați cu HELP.
- ▶ Obținerea acestor rezultate a fost posibilă datorită expertizei Consiliului Europei, la care se adaugă formări de bună calitate și transfer de cunoștințe încorporat condus prin Rec 2000(21) privind libertatea exercitării profesiei de avocat, aplicată prin componentă și apreciată de către beneficiari.

[Pe pagina web este disponibilă o fișă cu informații contextuale cu privire la acest proiect](#)

Consolidarea respectării drepturilor omului în implementarea agendei digitale a Republicii Moldova

Proiectul s-a derulat din ianuarie 2015 până în decembrie 2016

- ▶ Proiectul a contribuit la creșterea gradului de conștientizare și respectare a drepturilor omului, în special a libertății de exprimare și a confidențialității în mediul online, în dezvoltarea societății informaționale în Republica Moldova în rândul reprezentanților autorităților naționale, academiei și sectorului privat.
- ▶ Proiectul a sprijinit consolidarea dialogului și cooperării naționale cu mai multe părți interesate în elaborarea politicilor de Internet bazate pe drepturile omului și implicarea activă a unei mari varietăți de părți interesate, inclusiv Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, INJ, Comisia Parlamentară pentru

Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică, Centrul de Guvernare Electronică, Procuratura Generală, Inspectoratul Național de Poliție, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Oficiul Avocatului Poporului, Oficiul Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, Consiliul pentru egalitate, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, MoldData, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Asociația de companii private din domeniul TIC din Republica Moldova, mediul academic și societatea civilă, grupurile de tineri etc.

- ▶ Proiectul a contribuit la creșterea conformității cadrului legislativ și politicilor naționale cu standardele europene prin expertiza legală (în cooperare cu Comisia de la Veneția) a mai multor proiecte de modificare dezvoltate în cadrul programului național privind securitatea cibernetică. Mai mult, proiectul a contribuit la identificarea lacunelor legale existente în ceea ce privește protecția drepturilor omului în mediul online în lumina principiilor anunțate în Recomandarea CoE privind protecția și promovarea dreptului la libertatea de exprimare și a dreptului la viață privată și Regulamentul UE 2015/2120 privind un internet deschis și neutru prin rapoarte de expertiză și recomandări care vizează îmbunătățirea dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a legii, drepturile de autor, protecția minorilor și securitatea rețelei.
- ▶ Implementarea standardelor privind drepturile omului în ceea ce privește internetul în Republica Moldova a fost îmbunătățită prin sprijinul INJ și al Academiei de Administrație Publică. 80 de judecători, judecători candidați și procurori au dobândit abilități și cunoștințe în ceea ce privește internetul și standardele privind drepturile omului. S-au dezvoltat planuri de învățământ și compendii de predare și s-au stabilit grupuri de instructori în fiecare instituție academică, și un număr total de 60 de profesori din cinci universități publice au fost instruiți în domeniul drepturilor omului și al internetului.
- ▶ Gradul de conștientizare al publicului general a crescut cu privire la prevenirea și combaterea încălcării drepturilor omului pe internet prin intervenții de proiect. S-a acordat o atenție specială creșterii gradului de conștientizare în rândul grupurilor speciale, cum ar fi copii și fete tinere, prin campanii dedicate și programe școlare pe timp de vară.

[Pe pagina web este disponibilă o fișă cu informații contextuale cu privire la acest proiect](#)

Cooperare în materie electorală în Republica Moldova

Proiectul se desfășoară din ianuarie 2015 până în decembrie 2017

- ▶ O delegație de 10 reprezentanți ai Parlamentului Republicii Moldova, Comisiei Electorale Centrale și Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE) a învățat, într-o vizită de studiu de cinci zile, de la colegii lor din Georgia, despre experiența în domeniul instruirii și certificarea obligatorie a funcționarilor electorali, educația electorală și bunele practici ale colaborării între Parlament și administrația electorală.
- ▶ Un acord de finanțare pentru un Program Național de Mentorat pentru femeile din comunitățile cu reprezentare zero a femeilor în consiliile locale a fost semnat cu Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare, pentru a crește participarea politică a femeilor la nivel local în Moldova.
- ▶ Două ghiduri ale Consiliului European, Raportare cu privire la alegeri și Utilizarea standardelor electorale internaționale, au fost publicate în română și distribuite OSC naționale implicate în observarea alegerilor.
- ▶ Studiul regional privind reprezentarea politică a femeilor în țările din Europa de est a fost publicat în română și prezentat autorităților naționale în timpul unui eveniment public organizat în colaborare cu Parlamentul Republicii Moldova, Comisia Electorală Centrală și Platforma pentru Egalitate de Gen.
- ▶ Un acord de finanțare a fost semnat cu Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE), pentru a sprijini consolidarea capacităților de cercetare ale CICDE.

[Pe pagina web este disponibilă o fișă cu informații contextuale cu privire la acest proiect](#)

Pentru informații suplimentare <http://partnership-governance-eu.coe.int>

Contact: [Nichola Howson](#), Responsabil cu comunicarea, +33 3 88 41 22 39

octombrie 2017